

105356 - Hasta, Nasıl Temizlenir ve Nasıl Namaz Kılar

Soru

Hasta Nasıl Temizlenir/Taharet Alır? ve Nasıl Namaz Kılar?

Detaylı cevap

Birincisi: Hastanın Temizlenmesi/Taharet alması

1-Hasta, sağlıklı gibi hem küçük hem de büyük hadesten taharet alması vaciptir. Böylece küçük hades için abdest alır. Büyük hades (cenabet) nedeniyle de gusül alır.

2-İdrar veya dışkı yapan bir kimse abdestten önce suyla veya taşla temizlenmesi gerekir. Veya bunların yerine geçen bir şeyle temizlenebilir. Şayet taşlarla temizlenecekse üç taş kullanması gerekir. Hayvan dışkısıyla, kemikle veya yiyecek bir maddeyle temizlenmek caiz değildir. Bu konuda en iyisi taş veya mendil gibi bir maddeyle temizlenmesi sonra suyla temizlemektir. Zira taş necaseti giderir su ise temizler. İnsan ister suyla temizlenir ister taş vb. bir şeyle temizlenir. Ancak suyla temizlenmek daha iyidir. Şayet taş kullandığında üç taş yeterli değilse dört- beş taş kullanılabilir veya yer temizleninceye kadar taş sayısını artırabilir. Ancak tekli sayılarda temizlenmesi daha faziletlidir.

Sağ elle temizlenmek caiz değildir. Ancak sol eli kesik veya bir hastalık mevcutsa ihtiyaçtan dolayı sağ elle temizlenebilir.

3-Şayet hasta olan bir kimse; hastalığının ilerlemesi, güç yetirememesi, veya iyileşmesinin gecikmesi nedenleriyle suyu kullanamazsa teyemmüm alır.

Teyemmüm: Bir kere eliyle temiz toprağa vurup daha sonra elini ve yüzünü elinin içiyle mesh etmesidir.

Toprak dışında tozu olan her türlü temiz madde üzerinde teyemmüm edilmesi caizdir. Taharet üzerinde kaldığı müddetçe abdestte olduğu gibi birden fazla namaz kılınabilir. Her bir namaz için ayrıca bir teyemmüm alması gerekmez. Abdesti bozan her türlü unsur

teyemmümü de bozar. Buna ilave olarak su bulunmaması nedeniyle teyemmüm alınıyorsa su bulunmasıyla teyemmüm sona erer.

4- Baş ağrısı veya diş ağrısı gibi küçük bir hastalık geçiren kimse, suyun hastalığına zarar vermesi söz konusu olmaması durumlarda teyemmüm alması caiz olmaz ancak istediğinde ılık suyla abdest alabilir.

5-Şayet hasta kendisi abdest veya teyemmüm almaktan aciz ise başkası ona abdest aldırır veya teyemmüm aldırır ve geçerli sayılır.

6- Yara, kırık vb. durumlarda suyun kullanıldığı takdirde zarar görecektir bir kimse cenabetli olduğunda teyemmüm alması caizdir. Şayet vücudunun sağlam yerlerini yıkama imkanına sahipse sağlam olan yerleri yıkar diğer yerler için se teyemmüm alır.

7-Taharet uzuvlarında yara olan bir kimse abdest alırken o uzvu suyla yıkar, şayet yıkanması zarar verirse suyla mesheder, şayet meshetmesi de zarar verirse teyemmüm alır.

8-Kırıktan dolayı bir uzvu alçıya alınmış veya sargı beziyle sarılmışsa bu sargının üzeri suyla meshedilir. Taharet üzerine konulmamışsa dahi mesh geçerlidir.

9-Hasta olan kimse namaz kılmak istediğinde elinden geldiği kadarıyla vücut, elbise ve kılınacak yerin taharetine dikkat eder ve gerekli çabayı gösterir. Şayet bu mümkün değilse bulunduğu durumda namaz kılar ve sakıncası yoktur.

10-Şayet hasta idrar kaçırma hastasıysa ve tedaviye rağmen iyileşmiyorsa her namaz vaktinde abdest alır ve necasetin bulunduğu yeri ve elbisesini temizler veya namaz için özel bir elbise tahsis ederek namazını kılar. Mümkünse idrarın vücuduna ve elbisesine bulaşmaması için penis başına küçük bir bez koyabilir.

İkincisi: Hastanın Namazı

1-Hasta elinden geldiği kadarıyla ayakta namaz kılmaya çaba gösterir.

2-Ayakta duramayan hasta oturarak kılar ancak oturduğunda bağdaş kurması daha iyidir.

3-Oturarak namaz kılamayan kimse yüzünü kibleye yönelterek sağ tarafı üzerine uzanır. Sağ tarafı üzerinde uzanması müstehaptır.

4-Sağ veya sol tarafı üzerine uzanamayan kimse ayakları kibleye yönünde olarak sırt üzerine uzanarak namazını kılar.

5-Kıyamı yerine getirebilen ancak rükuya gidemeyen hasta kıyamı yerine getirmekle mükelleftir. Bilakis ayakta namaz kılar ve rüku için elinden geldiği kadar eğilir daha sonra secde için eğilir.

6-Gözünde bir hastalık olan kimse için güvenilir bir doktor tedavi için sırt üzerinde durması gerektiğini söylerse sırt üzerinde uzanarak namaz kılabilir.

7-Hem rüku hem secde eylemini yerine getiremeyen hasta, eğilerek yerine getirir. Ancak secdede eğilme rükudan daha fazla olması gerekir.

8-Sadece secdeye gidemeyen hasta rükuya gider ve secde için eğilir.

9-Belini bükemeyen kimse boynu ile eğilir. Şayet kamburluk sorunu yaşıyor ve sürekli rüku halinde ise rüku için elinden geldiği kadar durumu üzerinden biraz daha eğilir. Secde için elinden geldiği kadar yüzünü yere yaklaştırır.

10-Şayet başıyla hareket etme imkanına sahip değilse tekbir getirir ve kalbiyle kıyamı, rükuu, secdeyi, secdeden kalkmayı, secdeler arasında oturmayı, teşehhüt için oturmayı kalbinden geçirerek niyet eder ve gerekli zikirleri okur. Bazı hastaların parmaklarıyla işaret etmelerinin aslı yoktur.

11-Hasta olan kimse daha önce namazında yapamadığı bir hareketi yapar duruma gelirse o harekete geçer ve kaldığı yerden devam eder.

12-Hasta veya sağlıklı bir kimse şayet uyuduğu için veya unuttuğu için bir namazı kaçırırsa hatırladığında veya uyandığında namazı kılar. Başka bir namaz vaktine geciktirmesi caiz değildir.

13-Hiçbir şekilde namaz bırakılmaz. Bilakis mükellef bir insan sağlığın ve hastalığın her durumunda namazına riayet eder. Çünkü namaz, İslam'ın direği ve kelime şhadetten sonra en yüce farzdır. Müslüman bir kimse namaz vakti geçinceye kadar beklemez. Hasta olsa bile akli yerinde olması şartıyla elinden geldiği kadarıyla zamanında kılar. Bazı hastaların iyileşme zamanına kadar namazı geciktirmeleri caiz değildir. Bu uygulamanın şeriatta aslı yoktur.

14- Şayet hasta her namazı vaktinde kılamıyorsa öğlen ve ikindiye bir vakitte, akşam ve yatsıyı da bir vakitte cem takdim veya cem tehir olarak kılabilir. Sabah namazı ise vaktinde kılınır.

Daimi Fetva Kurulu 24/405

Şeyh Abdulaziz bin Abdullah bin Baz, Şeyh Abdulaziz Al el Şeyh, Şeyh Abdullah bin Ğadyan, Şeyh Salih el Fevzan, Şeyh Bekir Ebu Zeyd.

En iyisini Allah bilir.